

บทที่ 3

ส่วนต่างๆ ของบัตรรายการหนังสือ

สาระสำคัญ

บัตรรายการหนังสือแบ่งออกเป็น 8 ส่วน ต่าง ๆ กัน

จุดมุ่งหมาย

เมื่อศึกษาบทที่ 3 แล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายส่วนต่าง ๆ ของบัตรรายการได้ทั้ง 8 รายการ
2. เรียงลำดับรายการต่าง ๆ ในบัตรรายการได้ถูกต้อง
3. สัตย่อหน้าในบัตรรายการให้ถูกต้องได้

บัตรรายการหนังสือแบ่งออกเป็น 8 ส่วน ดังนี้¹

1. ส่วนหัวบัตร หรือส่วนบนสุดของบัตร (Heading) ประกอบด้วย

1.1 ชื่อผู้แต่งที่เป็นบุคคลหรือองค์การสถาบัน

1.2 ชื่อเรื่องในกรณีที่ไม่ปรากฏชื่อบุคคลหรือชื่อองค์การสถาบันหรือไม่สามารถตัดสินได้ว่าผู้ใดเป็นผู้แต่ง

รายการนี้มีความสำคัญมากเพราะจะสามารถชี้หน้าผู้ใช้ให้เข้าถึงหนังสือที่ต้องการได้

2. ส่วนตัวบัตร (Body of the entry) หรือย่อหน้าที่ 1 ส่วนนี้มีความสำคัญ

มาก สามารถคัดลอกเป็นบรรณานุกรมของหนังสือหรือวัสดุห้องสมุดได้ ประกอบด้วย

2.1 รายการชื่อเรื่องและข้อความบอกผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย

2.1.1 ชื่อเรื่องที่ถูกต้อง (รวมทั้งชื่อเรื่องเพื่อเรียก)

2.1.2 คำบอกลักษณะทั่วไปของวัสดุ (GMD) รายการนี้จะลงหรือไม่ลงในบัตรก็ได้ โดยทั่วไปถ้าเป็นบัตรรายการของหนังสือจะไม่ลงรายการนี้

2.1.3 ชื่อเรื่องเทียบเคียง หรือคำอธิบายเกี่ยวกับชื่อเรื่อง

2.1.4 ข้อความบอกผู้รับผิดชอบ

2.2 รายการครั้งที่พิมพ์ ประกอบด้วย

2.2.1 ครั้งที่พิมพ์

2.2.2 ข้อความบอกผู้รับผิดชอบในครั้งที่พิมพ์

¹ เก็บความจาก **Bohdan S. Wynar, Introduction to Cataloging and Classification, 6th ed. (Littleton, Colo.: Libraries Unlimited, 1980), pp. 22-23.**

2.3 รายละเอียดเกี่ยวกับวัสดุเฉพาะชนิด

2.3.1 วัสดุประเภทแผ่นที่ จะต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับมาตราส่วน

2.3.2 วัสดุประเภทสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง จะต้องระบุฉบับที่ ปีที่ หรือปีที่

ออกสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง

2.4 ข้อความเกี่ยวกับการพิมพ์ ประกอบด้วย

2.4.1 สถานที่พิมพ์

2.4.2 ชื่อสำนักพิมพ์

2.4.3 ปีที่พิมพ์ รวมทั้งปีลิขสิทธิ์

3. รายการบรรยายลักษณะของหนังสือ (ย่อหน้าที่ 2) ประกอบด้วย

3.1 จำนวน เช่น จำนวนหน้า จำนวนเล่ม

3.2 รายละเอียดอื่น ๆ เช่น ภาพประกอบ

3.3 ขนาด เช่น ความสูงของหนังสือ

3.4 วัสดุที่ติดมาด้วย เช่น แผ่นแผนที่

รายการนี้ เวลาลงรายการจะขึ้นย่อหน้าใหม่ นับเป็นย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าแรกคือ ส่วนตัวบัตร

4. ชื่อหนังสือชุด ถ้ามี, จะลงรายการต่อจากรายการบรรยายลักษณะของหนังสือ และเป็นส่วนหนึ่งของย่อหน้าที่ 2 และจะอยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ

หนังสือชุด คือ หนังสือหลายเล่มที่จัดพิมพ์ให้มีเนื้อหาวิชาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกันเป็นลำดับต่อเนื่องมีชื่อชุดปรากฏอยู่ที่เล่มหนังสือ ชื่อชุดจะเหมือนกันทุกเล่ม อาจมีหรือไม่มีลำดับที่ของชุดก็ได้ แต่ละเล่มจะมีชื่อเรื่องเฉพาะเล่มแตกต่างกันไป

5. รายการหมายเหตุ เป็นรายการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ แต่ไม่สามารถจะลงในรายการข้างต้นได้ จึงต้องลงในรายการหมายเหตุหนังสือบางเล่มอาจจะมีรายการหมายเหตุหลายรายการได้

6. เลขประจำหนังสือสากล ได้แก่ เลขหนังสือมาตรฐานสากล (ISBN)
หรือเลขวารสารมาตรฐานสากล (ISSN) สัตเป็นส่วนหนึ่งของรายการหมายเหตุ

7. แนวสืบค้น ประกอบด้วย

7.1 หัวเรื่อง

7.2 รายการเพิ่มสำหรับผู้แต่งร่วม, บรรณาธิการ, ฯลฯ

7.3 รายการเพิ่มชื่อเรื่อง

7.4 รายการเพิ่มชื่อผู้ด

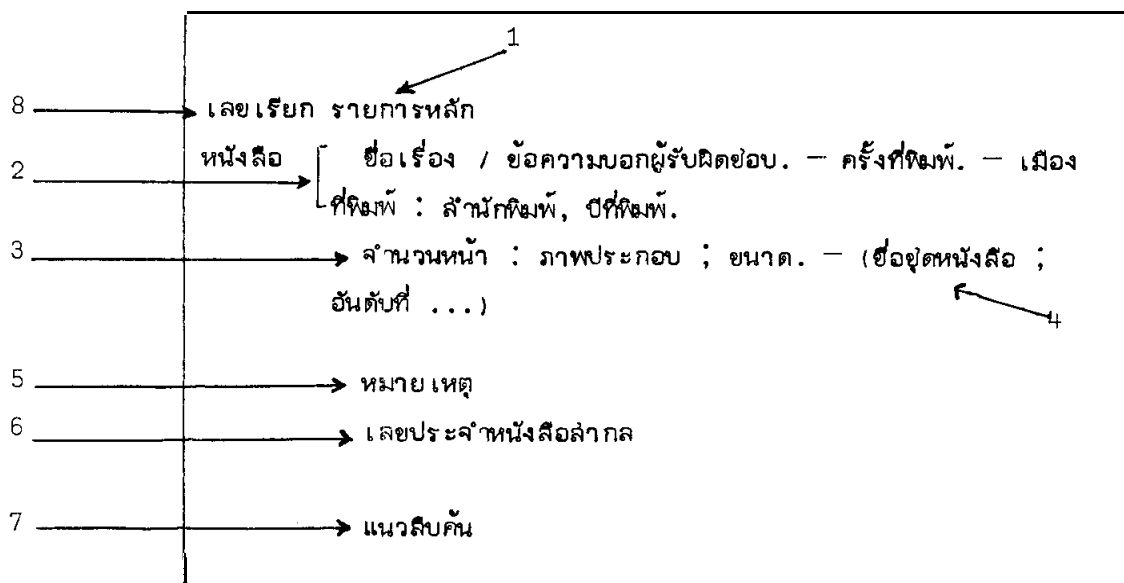
แนวสืบค้นนี้อยู่ในย่อหน้าสุดท้ายของบัตรและมีเฉพาะในบัตรหลักหรือ
บัตร ยืมที่เท่า นั้น

8. เลขเรียกหนังสือ อยู่มมายของบัตร ประกอบด้วย

8.1 เลขหมู่

8.2 เลขผู้แต่ง และอักษรย่อชื่อเรื่อง

รายการต่าง ๆ ที่ปรากฏในบัตรรายการ

1. ส่วนหัวบัตร (รายการหลักหมายถึงชื่อผู้แต่ง หรือชื่อสถาบันที่รับผิดชอบในเนื้อเรื่องของหนังสือ)

2. ส่วนตัวบัตร

3. รายการบรรยายลักษณะของหนังสือ

4. ชื่อชุด

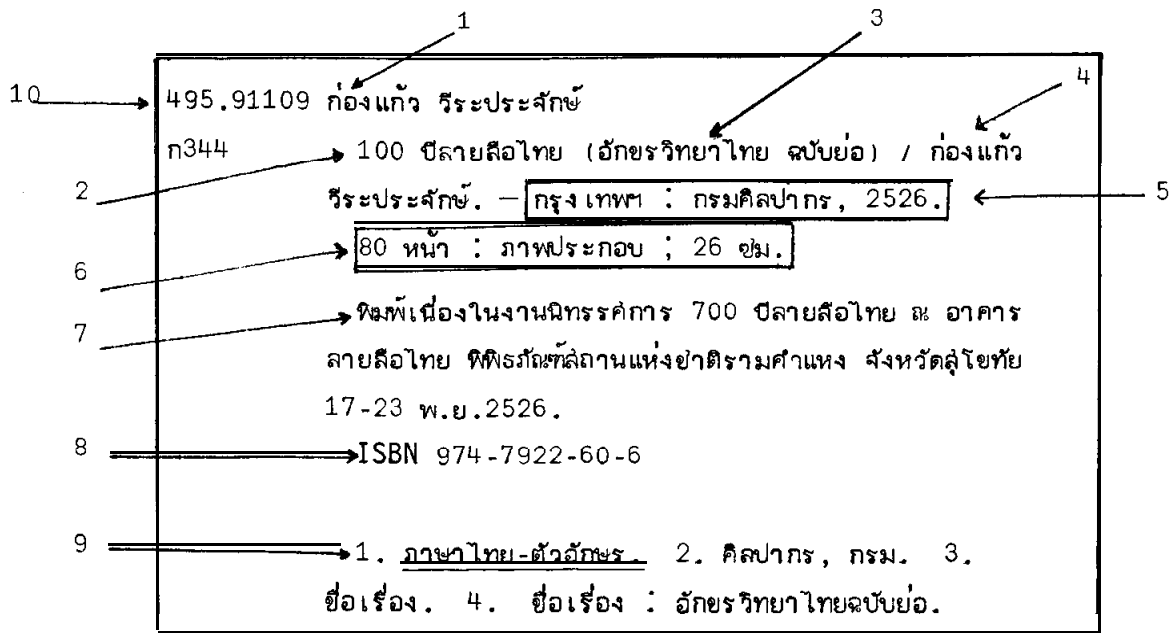
5. รายการหมายเหตุ

6. เลขประจำหนังสือล้ากล

7. แนวสืบค้น

8. เลขเรียกหนังสือ

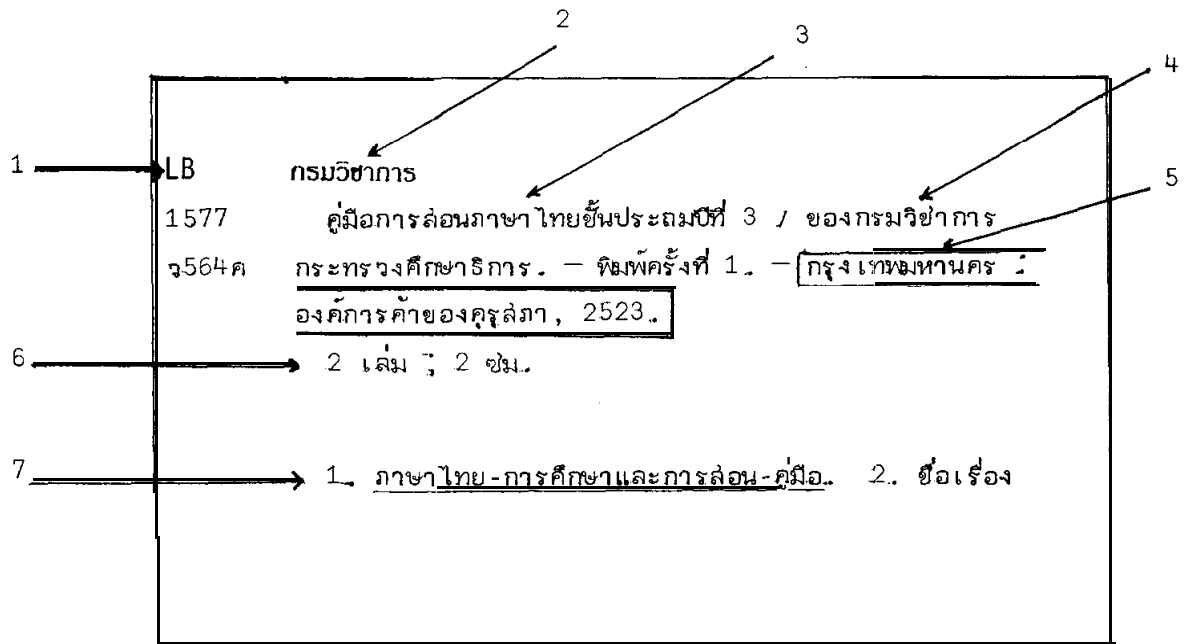
ตัวอย่างส่วนต่าง ๆ ของบัตรรายการหนังสือ

1. ส่วนหัวบัตร เป็นชื่อผู้แต่ง
2. รายการชื่อเรื่อง
3. ชื่อเรื่อง เพื่อเรียก เป็นส่วนหนึ่งของรายการชื่อเรื่อง
4. ข้อความบอกผู้รับผิดชอบ
5. รายการเกี่ยวกับการพิมพ์
6. รายการบรรยายลักษณะของหนังสือ
7. รายการหมายเหตุ
8. เลขประจำหนังสือสากล
9. แนวสืบค้น
10. เลขเรียกหนังสือ

แบบฝึกหัดท้ายบท

ให้นักศึกษาอธิบายส่วนต่าง ๆ ของบัตรรายการที่มีตัวเลขกำกับไว้ให้ถูกต้อง

แนวตอบ

ดูเทียบเคียงจากตัวอย่างในหน้า 30